

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Móna István Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Móna István pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a Hernádi és Kovács Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Hernádi Eleonóra ügyvéd által képviselt Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, Köztársaság tér 7.; hivatkozási szám: ...) alperes ellen energia ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. évi április hó 23. napján kelt 3.K.31.704/2008/4. számú ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, valamint a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... szám alatti ingatlanon (a továbbiakban: fogyasztási hely) a felperes édesanyja és bátyja lakott; a ... Rt.-vel (a továbbiakban: szolgáltató) kötött közüzemi szerződés alapján a villamos energia fogyasztója a felperes édesanyja volt. A felperes édesanyja 2000. évben meghalt, ezt követően bátyja lakott az ingatlanon. A fogyasztó személyében bekövetkezett változásra tekintettel a közüzemi szerződést a felek nem módosították. 2005. január 17. napján a fogyasztási helyen a szolgáltató - a hitelesítési idő lejárta miatt - fogyasztásmérő cserét hajtott végre, egyben a kismegszakító cseréjével teljesítménybővítést is végeztek. Az erről készült jegyzőkönyvön a felperes édesanyját jelölték meg ügyfélként, az aláírás rovatban az ő nevére utaló aláírás szerepel. A felperes bátyja 2006. januárjában meghalt. Az ingatlant a felperes a nővérével együtt örökölte, akik azt 2006. április hónapban eladták. Az új tulajdonos bejelentése alapján a szolgáltató 2006. július 19. napján helyszíni ellenőrzést tartott. Ennek során megállapították, hogy a fogyasztásmérő sérült, több helyen is hiányzik a plomba. Ezt követően a szolgáltató - szabálytalan vételezés miatt - a felperest mint örököszt 247.464 forint kötbér megfizetésére kötelezte.

A felperes kifogásolta a szolgáltató eljárását. Az erre vonatkozó panaszát az alperes a 2007. július 24. napján kelt ... számú határozatával elutasította. Megállapította, hogy a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: Vet.) 88. §-ának e) pontja alapján a fogyasztásmérő készülék sérülése a közüzemi szerződés fogyasztó részéről történő megszegésének minősül, amely miatt a felperes mint a fogyasztó örököse a Vet. 90. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján kötbért köteles fizetni.

A határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetében a felperes állította, hogy az alperes nem tisztázta megfelelően a tényállást, így nem vizsgálta, hogy ténylegesen ki rongálta meg a mérőórát. Azzal is érvelt, hogy a fogyasztásmérő cseréjéről felvett jegyzőkönyvön szereplő, az édesanyja nevére utaló aláírás hamis, hiszen annak időpontjában édesanyja már nem élt.

Az alperes ellenkérelmében - megismételve a határozatban foglaltakat - kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. A Vet. 88. §-ának e) és f) pontjai, valamint a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény végrehajtásáról szóló 180/2002.(VIII.23.) Korm. rendelet Villamosenergia Közüemi Szabályzatára vonatkozó 1/a. számú melléklete (a továbbiakban: VKSZ) 9. §-a alapján megállapította, hogy a felperesnek mint örökösnek lényegében objektív felelőssége van a mérőóra állapotáért. A felperes elmulasztotta bejelenteni a szolgáltatónak, hogy a fogyasztási helyen megszűnt a szolgáltatás iránti igény. Rögzítette, hogy a mérő ellenőrzése során a szolgáltató - a felperes által sem vitatottan - megállapította a szabálytalan vételezés tényét. Kifejtette, hogy a szolgáltatónak nincs alkalmja és lehetősége minden egyes mérőkészüléket folyamatosan ellenőrizni, ezért a fogyasztó kötelezettsége a mérőórák állagmegóvása és védelme. Figyelemmel pedig arra, hogy a mérőkészülék a fogyasztó birtokában található, arra ráhatása, beavatkozási lehetősége is csak a fogyasztónak lehet, ezért amennyiben sérülés vagy beavatkozás történik, a szolgáltatónak sem joga, sem lehetősége nincs arra, hogy azt vizsgálja, hogy a beavatkozást ténylegesen ki végezte el, az a fogyasztónak felróható-e. Megjegyezte, hogy a fogyasztó az ebből eredő kárát, egyéb érdeksérelmét harmadik személlyel szemben érvényesítheti. A szabálytalan vételezés szempontjából pedig közömbösek a 2005-ben elvégzett óracseré és teljesítménybővítés körülményei, így az erre vonatkozó felperesi előadást az alperesnek nem kellett vizsgálnia.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára való utasítását kérte. Előadta, hogy a 2005-ben történt mérőcsere és mérőóra teljesítmény bővítése a tudta és beleegyezése nélkül történt, arról őt csak 2007. januárjában értesítették. A felvett jegyzőkönyv értékelhetetlen, hiszen okirat-hamisítás történt, a több éve elhunyt édesanyja azt nyilvánvalóan nem írhatta alá. Állította, hogy a mérő rongálása nincs igazolva, arról

sem fotó, sem egyéb okirat nem készült. Semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy az óra egyáltalán meg volt rongálva, arra pedig különösen nincs, hogy ő rongálta volna meg. Kifogásolta azt az ítéleti megállapítást, miszerint a szabálytalan vételezés tényét elismerte volna, ezzel szemben állította, hogy a szabálytalan vételezést szintén nem bizonyítja semmi. Az alperestől és az elsőfokú bíróságtól is elvárható lett volna, hogy az okirat-hamisítást tényként kezeljék, és a jegyzőkönyvre mint ezáltal alkalmatlan okiratra ne alapozzák döntésüket.

A fellebbezéssel szembeni ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a mérőcseréről felvett jegyzőkönyvön a felperes édesanyjának neve azért szerepel, mert - a haláleset bejelentésének elmulasztása miatt - a szolgáltató nyilvántartásában fogyasztóként még mindig ő szerepelt. E jegyzőkönyvnek pedig annyiban van jelentősége, hogy a mérő akkor sértetlen állapotban volt. Mivel pedig a szolgáltatók nem kötelesek a mérőket vizsgálni, ezért az abban bekövetkezett sérülésekért a mindenkor fogyasztó felel. Ennélfogva nem kellett azt megállapítani, hogy a mérő sérülése mikor, kinek felróhatóan történt.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340.§-ának (5) és (6) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatoknak a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelő értékelésével állapította meg a tényállást, az abból levont jogi következtetése megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek. Döntését a szükséges mértékben meg is indokolta. A felperes fellebbezésében olyan indokot nem hozott fel, amely az első fokú ítélet jogszerűségét megkérdőjelezné, nem jelölt meg olyan új tényt vagy körülményt, amely a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhette volna. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi okfejtésével maradéktalanul egyetért, ezért azt megismételni nem kívánja. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

A VKSZ 9. §-a a lakossági fogyasztó személyében beállt változásról rendelkezik. Ennek (1) bekezdése kimondja, hogy ha a lakossági fogyasztó a szolgáltatás igénybevétele felhagy, köteles azt a szolgáltatónak bejelenteni. A bejelentés elmulasztása esetén a közüzemi szerződés alapján az elköltözött fogyasztó felel a fogyasztás díjának megfizetéséért és a Vet. 88. §-ának e), f) és g) pontjaiban meghatározott szerződésszegések következményeiért mindaddig, amíg a szolgáltató a fogyasztási hely ellenőrzését el nem végzi.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes azt nem vitatta, hogy ő mint örökös fogyasztóként felel. Azt sem cáfolta, hogy sem édesanyja, sem bátyja halálát a szolgáltatónál nem jelentette be, ezért a szolgáltató nyilvántartásában még mindig az édesanyja szerepelt fogyasztóként. A VKSZ 9. §-ának (1) bekezdése alapján ez esetben nemcsak a fogyasztás díjának megfizetésére köteles, hanem a szerződésszegések jogkövetkezményeit is köteles viselni, még hozzá egészen addig, amíg a szolgáltató a fogyasztási hely ellenőrzését el nem végzi. Az a perben szintén nem volt vitás, hogy erre az új tulajdonos kezdeményezése alapján, 2006. július 19. napján került sor. Ez az az időpont tehát, amíg a felperes a szolgáltatóval szemben felelősséggel tartozik.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes azt sem vitatta, hogy a mérőóra megrongálása, a plombák eltávolítása fogyasztói szerződésszegésnek minősül, amelynek következménye kötbér fizetése a szolgáltató részére. Mindebből az következik, hogy amennyiben a fogyasztási helyen a fogyasztásmérő megsérül, akkor annak következményeit egészen addig köteles viselni, amíg a szolgáltató a fogyasztási helyen ellenőrzést nem végez.

A felperes nem vitatta, hogy 2005. január 17. napján mérőcsere és teljesítménybővítés történt. Ezen elismert ténnyel kapcsolatban kizárólag arra hivatkozott, hogy az arról felvett jegyzőkönyvön okirat-hamisítás történt, azon az édesanyjától származó aláírás nem szerepelhet. Jelen perben azonban ez az érvelés a másodfokú bíróság megítélése szerint is irreleváns. A jogvita szempontjából ugyanis annak van jelentősége, hogy a mérőcserét ekkor elvégezték, tehát ezen a napon biztosan sérülésmentes volt a készülék. Ennél korábbi időponttól kezdődően tehát a szolgáltató a felperessel szemben kötbérigényt nem támaszthat. Ez természetesen nem legalizálja az esetleges okirat-hamisítást, ám ennek megállapítására sem az alperes, sem pedig a közigazgatási határozatok felülvizsgálatát végző bíróság nem jogosult. A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy az okirat-hamisítás nagyon súlyos bűncselekmény, ezért annak nem általában nincs jelentősége, hanem pusztán a jelen jogvita elbírálása szempontjából jelentőséggel nem bíró tény. Önmagában pedig az, hogy a felvett jegyzőkönyv esetleg hamis aláírást tartalmaz, még nem cáfolja azt a tényt, hogy a fogyasztási helyen a mérőcsere megtörtént.

A perben annak van kiemelt jelentősége, hogy az új tulajdonos kezdeményezésére végzett helyszíni ellenőrzés során a mérő sérült volt, arról plombák hiányoztak. A felperes ugyan kétségét fejezte ki e tényállítással kapcsolatban, ám ezzel szemben határozott állítást nem tett, ennek cáfolatára bizonyítékot nem adott, bizonyítási indítvánnyal nem élt. A Pp. 324. §-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási perekben is érvényesül a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerinti általános perrendi szabály, miszerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A felperes pusztán lehetségesnek tartotta, hogy a mérőóra nem volt hibás, ám az erre vonatkozó alperesi megállapítás valótlanosságát a Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből fakadó kötelezettsége ellenére sem bizonyította. Ennélfogva az elsőfokú bíróság is

helyesen fogadta el tényként azt, hogy a fogyasztási helyen a mérő 2006. július 19. napján sérült volt.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. §-ának (1) bekezdése értelmében a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni a bíróságtól. A Pp. 339. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a bíróság csak a jogszabálysértő határozatot helyezheti hatályon kívül vagy változtathatja meg. Mindebből következik, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem általános és nem is teljeskörű. A felülvizsgálat irányát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. A bíróság tehát csak azt vizsgálhatja, hogy az alperes határozata a keresetben hivatkozott jogszabályi rendelkezésbe ütközik-e vagy sem. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes egyetlen konkrét jogszabályi rendelkezésre sem hivatkozott, amely alapján a mérőóra sérülése nem minősülne a közüzemi szerződés fogyasztó általi megszegésének, illetve, hogy ez esetben ne kellene a fogyasztónak kötbért fizetnie. Kifogásolta, hogy az alperes nem vizsgálta, hogy ténylegesen ki és mikor okozta a készülék sérülését, ám nem hivatkozott olyan jogszabályi helyre, amely ennek megállapítását az alperes kötelezettségévé tenné. Amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott, a szolgáltatótól nem várható el, hogy naponta ellenőrizze az egyes készülékeket. Az is tény, hogy a fogyasztásmérő a fogyasztó birtokában van, ezért az ő felelőssége annak megóvása. Neki kell tehát a készüléket úgy elhelyezni, annak védelmét akként biztosítani, hogy ahhoz illetéktelenek ne férhessenek hozzá, ott mások beavatkozást ne végezhesse. Ha e kötelezettségét a fogyasztó elmulasztja, annak következményeit viselnie kell. Mivel pedig a fogyasztásmérő a fogyasztási helyen - a felperes által alappal nem cáfoltan - 2006. július 19. napján hibás volt, amiért - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a fogyasztót objektív felelősség terheli, megállapítható a Vet. 88. §-ának e) pontja szerinti fogyasztói szerződésszegés, amely miatt a felperesnek a Vet. 90. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerinti kötbért kell fizetnie.

A felperes nem vitatta a kötbér összegének számszaki megfelelőségét, az alapul vett időtartam helytállóságát, ezért ebben a kérdésben az alperesnek és az elsőfokú bíróságnak sem kellett állást foglalnia. A fentiek alapján megállapítható, hogy az alperes a felperes panaszának elbírálásához szükséges mértékben feltárta a tényállást, amelynek során elegendő volt annak igazolása, hogy a fogyasztási helyen 2005. január 17. napján nem volt hibás a mérőkészülék, míg 2006. július 19. napján már sérült volt. E tényekkel szemben a felperes semmilyen bizonyítékot nem adott, a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kötelezettsége elmulasztásának következményeit pedig neki kell viselnie. Ettől függetlenül a felperes továbbra sincs elzárva attól, hogy a neki ténylegesen kárt okozó, a mérő sérülését eredményező beavatkozást végző személlyel szemben igényét egyéb úton érvényesítse.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes nem igényelte a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megtérítését, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. §-ának (2) bekezdése alapján mellőzte az e tárgyban való határozathozatalt. A pártfogó ügyvédi díj összegét a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján nem állapította meg. Annak, és a fellebbezési illetéknek a viseléséről a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2009. évi november hó 26. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. tanácselnök, **dr. Vitál-Eigner Beáta** s.k.
előadó bíró, **dr. Bacsa Andrea** s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő